

JUDr. Iveta RAJTÁKOVÁ, advokátka, 042 83 Košice, Štúrova č. 20
IČO : 355 14 892, číslo zápisu do zoznamu advokátov SAK : 0456
tel. č.: 055/623 24 48, 625 50 01, fax: 623 24 48, e-mail: ak-ira@stonline.sk
číslo účtu IBAN: SK04 0200 0000 0034 9266 6653, BIC: SUBASKBX

Obvodné oddelenie PZ Sabinov
Námestie Slobody 5
083 01 Sabinov

Košice 21. 11. 2017

Doplnenie trestného oznámenia Lesoochránárske zoskupenie VLK Čergov zo dňa 7. 11. 2017

1. Zastupujem Lesoochránárske zoskupenie VLK Čergov, so sídlom v Tulčíku č. 183 (ďalej len „LZ VLK Čergov“).

2. Trestným oznámením zo dňa 7. 11. 2017, oznámil LZ VLK Čergov skutočnosti nasvedčujúce tomu, že pri vykonávaní ťažby obhospodarovateľom lesa, ktorým sú Lesy Slovenskej republiky, š. p., odštepny závod Prešov (ďalej len „obhospodarovateľ“) v pohorí Čergov v k. ú. Olejníkov, obec Olejníkov, okres Sabinov v lesnom poraste č. 398, dochádza k poškodzovaniu biotopov európskeho významu a porušovanie ochrany chránených druhov živočíchov. LZ VLK Čergov poukázalo na to, že uvedené konanie vyvoláva dôvodné podozrenie o naplnení pojmových znakov trestného činu podľa ust. § 305 Tr. zák.

3. LZ VLK Čergov poukázalo vo svojom trestnom oznámení na to, že uvedená činnosť sa vykonáva v území NATURA 2000, a to v Území európskeho významu Čergov (SKUEV0332) a v Chránenom vtáčom území Čergov (SKCHVU033).

4. LZ VLK Čergov poukázalo na to, že v predmetných chránených územiach sa nachádzajú chránené živočíchy – druhy európskeho významu a druhy vtákov, pre ktoré je potrebné zlepšiť ich súčasný nepriaznivý stav.

5. Uvedený trestné oznámenie dopĺňa LZ VLK Čergov o nasledujúce skutočnosti.

6. Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov schválil rozhodnutím sp. zn. OU-PO-OOP4-2014/2415-11-MOP zo dňa 26. 5. 2014 návrh programu starostlivosti o lesy (ďalej len „PSoL“) pre lesný celok (ďalej len „LC“) Lesy Sabinov s dobou platnosti na roky 2014 až 2013. Lesný porast, v ktorom sa vykonáva podnetom napádaná činnosť sa nachádza v LC Lesy Sabinov.

7. V predmetnom rozhodnutí je na strane 4 vo vyjadrení tohto orgánu k pripomienkam LZ VLK k návrhu PSoL uvedené, že všeobecná časť návrhu PSoL obsahuje zoznam výskytov biotopov podľa JPRL.

8. V procese vyhotovovania PSoL, ktorý predchádzal vydaniu predmetného rozhodnutia, bolo orgánu schvaľujúcemu PSoL predložené stanovisko Obvodného úradu životného prostredia Prešov sp. zn. 2013/0430-7019 zo dňa 22. 4. 2013, z ktorého vyplynulo, že LC Lesy Sabinov sa nachádza na území Národnej prírodnej rezervácie Čergovská Javorina a súkromnej prírodnej rezervácie Vlčia. V rámci sústavy NATURA 2000 sa na predmetnom LC nachádza Chránené vtáacie územie Čergov (SKCHVU033) a Územie európskeho významu Čergov (SKUEV0332) a Územie európskeho významu Čergovský Minčol (SKUEV0331).

9. Podľa tohto vyjadrenia sa na väčšine posudzovaného územia nachádza biotop európskeho významu Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, biotop európskeho významu Ls2.31 Dubovo-hrabové lesy, ako aj prioritný biotop európskeho významu Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy. Predmetné stanovisko poukázalo aj na výskyt biotopov národného významu na predmetnom LC.

10. Orgán ochrany prírody žiadal uviesť pre jednotlivé JPRL názvy chránených území, do všeobecnej časti PSoL žiadal uviesť informáciu o výskyte biotopov európskeho, alebo národného významu.

11. Je teda nesporné, že všeobecná časť PSoL obsahuje zoznam biotopov európskeho a národného významu podľa JPRL.

12. Podľa ust. § 5 ods. 5 zákone o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. (ďalej len „ZOPK“):

Vlastník, správca alebo nájomca pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny v navrhovanom území európskeho významu a území medzinárodného významu je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní (§ 61) zabezpečiť priaznivý stav časti krajiny.

13. Citované zákonné ustanovenie v kontexte s rozhodnutím o schválení PSoL vedie k záveru, že obhospodarovateľ je povinný zabezpečiť pri bežnom obhospodarovaní priaznivý stav biotopov, ako aj druhov, pre ktoré sa územia vyhlásili za chránené.

14. Podľa ust. § 5 ods. 1 ZOPK:

Stav ochrany druhu sa považuje za priaznivý, keď

a) údaje o populačnej dynamike druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržiava ako životaschopný prvok svojho biotopu,

b) prirodzený areál druhu sa nezmenšuje a pravdepodobne sa ani v dohľadnej budúcnosti nebude zmenšovať a

c) existuje a pravdepodobne bude aj naďalej existovať dostatočne veľký biotop na dlhodobé udržanie jeho populácie.

Z ust. § 5 ods. 2 ZOPK vyplýva:

Stav ochrany prírodného biotopu sa považuje za priaznivý, keď

- a) jeho prirodzený areál a územie, ktoré v tomto areáli pokrýva, sú stabilné alebo sa zväčšujú,*
- b) špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú potrebné na jeho dlhodobé udržanie, existujú a pravdepodobne budú existovať aj v dohľadnej budúcnosti,*
- c) stav ochrany jeho typických druhov je priaznivý.*

15. Ťažba, ku ktorej dochádza v lesnom poraste č. 398 je činnosťou, ktorá je v rozpore s povinnosťou obhospodarovateľa podľa ust. § 5 ods. 5 ZOPK.

16. Ako vyplýva z predmetu ochrany v Území európskeho významu Čergov (SKUEV0332), tento zahŕňa tak už vyššie zmienené biotopy európskeho významu, ako aj chránené živočíchy - druhy európskeho významu, medzi nimi aj prioritné druhy. Toto rovnako platí pre Územie európskeho významu Čergovský Minčol (SKUEV0331). Predmetom ochrany v týchto chránených územiach sú druhy európskeho významu:

kunka žltobruchá	Bombina variegata
mlok karpatský	Triturus montandoni
fúzač alpský	*Rosalia alpina
	Boros schneideri
rys ostrovid	Lynx lynx
roháč obyčajný	Lucanus cervus
podkovár malý	Rhinolophus hipposideros
netopier obyčajný	Myotis myotis
medveď hnedý	*Ursus arctos
fuzáč veľký	Cerambyx cerdo
vlk dravý	*Canis lupus
mlok hrebenatý	Triturus cristatus
vydra riečna	Lutra lutra

17. Z vyhlášky č. 28/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje chránené vtáčie územie, toto bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých vtákov - sovy dlhochvostej, muchárika bieločrúhého, muchárika červenohrdlého, jariabka hôrneho, penice jarabej, d'atľa bielochrbtého, d'atľa čierneho, chriašteľa poľného, žlny sivej, kuvika vrabčieho, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, lelka lesného, orla krikl'ového, rybárika riečného, včelára lesného, bociana čierneho, tetova hôľniaka, orla skalného, muchára sivého, prhl'aviara čiernohlavého, krutihlava hnedého, žltochvosta lesného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

18. Podľa ust. § 35 ods. 1 písm. b) ZOPK:

Chráneného živočícha je zakázané úmyselne zraňovať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli

Podľa ust. § 35 ods. 1 písm. c) ZOPK:

Chráneného živočícha je zakázané úmyselne rušiť v jeho prirodzenom areáli, najmä v období hniezdenia, rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo migrácie.

19. Je nesporné, že ťažba je činnosťou, pri ktorej dochádza k úmyselnému rušeniu chránených druhov v ich prirodzenom areály a k usmrčovaniu druhov, predovšetkým článkonožcov a obojživelníkov.

20. Z doposiaľ uvedeného vyplýva, že existuje odôvodnené podozrenie, že ťažbou obhospodarovateľa Lesy SR, š. p. odštepny závod Prešov, dochádza k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podľa § 300, § 305 ods. 1 písm. b) a písm. c) Tr. zák.

21. Podľa ust. § 300 Tr. zák.:

(1) Kto úmyselne vydá životné prostredie do nebezpečenstva vzniku malej škody tým, že poruší všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia alebo o ochrane prírodných zdrojov vrátane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a hospodárení s nimi, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Kto poruší všeobecne záväzné právne predpisy o ochrane životného prostredia alebo o ochrane prírodných zdrojov vrátane prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd a hospodárení s nimi a tým vydá iného do nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví alebo smrti, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(3) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak v chránenom území neoprávnené postaví stavbu.

(4) Rovnako ako v odseku 2 sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1
a) závažnejším spôsobom konania, alebo
b) v chránenom území vrátane ochranného pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd.

(5) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2 a spôsobí ním na životnom prostredí značnú škodu.

(6) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo odseku 2
a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, alebo
b) a spôsobí ním škodu veľkého rozsahu.

Podľa ust. § 305 Tr. zák.:

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu exemplárov reguláciou obchodu s nimi vo väčšom rozsahu

a) poškodí, zničí, vytrhne, vykope alebo nazbiera chránenú rastlinu alebo poškodí, alebo zničí jej biotop,
b) usmrtí, zraní, chytí alebo premiestni chráneného živočícha alebo poškodí, alebo zničí jeho biotop a obydlie,

c) poškodí alebo zničí prírodný biotop, alebo
d) ohrozí chránený živočíšny druh alebo rastlinný druh,
potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

(2) Kto v rozpore so všeobecne záväznými predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými predpismi na úseku lesného hospodárstva neoprávnené jazdí motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, motocyklom alebo skútrom na lesnom alebo

poľnohospodárskom pozemku, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

(3) Kto, čo aj z nedbanlivosti, v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu exemplárov reguláciou obchodu s nimi vo väčšom rozsahu

a) získa pre seba alebo obstará pre iného chráneného živočícha alebo chránenú rastlinu, alebo exemplár,

b) drží, pestuje, chová, spracúva, dováža alebo vyváža chránené rastliny alebo chránené živočíchy, alebo exempláre alebo s nimi obchoduje, alebo ich inak scudzí, alebo

c) zámerne odníme, falšuje, pozmení alebo inak neoprávnene použije nezameniteľné označenie chránených živočíchov alebo exemplárov,

potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

(4) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3

a) závažnejším spôsobom konania,

b) z osobitného motívu,

c) v značnom rozsahu,

d) v úmysle získať pre seba alebo iného značný prospech, alebo

e) hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch postihnutý.

(5) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1, 2 alebo 3

a) ako člen nebezpečného zoskupenia,

b) vo veľkom rozsahu, alebo

c) v úmysle zadovážiť sebe alebo inému prospech veľkého rozsahu.

22. Po začatí trestného stíhania a vykonaní úkonov smerujúcich k zisteniu rozsahu ujmy, ktorá bola činnosťou obhospodarovateľa spôsobená, bude možné ustáliť, či činnosťou obhospodarovateľa došlo k naplneniu kvalifikovaných skutkových podstát uvedených v ust. § 300 ods. 4, ods. 5, alebo ods. 6 Tr. zák. a k naplneniu kvalifikovaných skutkových podstát uvedených v ust. § 305 ods. 4, alebo ods. 5 Tr. zák.

23. V súlade s obsahom trestného oznámenia zo dňa 7. 11. 2017 poukazuje LZ VLK Čergov na to, že zodpovedným za organizáciu a usmerňovanie hospodárenia v lesoch je hospodár (§ 47 zákona č. 326/2005 Z. z.). Medzi povinnosti hospodára podľa ust. § 48 ods. 2 písm. b) zákona č. 326/2005 Z. z.:

Hospodár je povinný usmerňovať realizáciu programu starostlivosti a opatrení uložených na ochranu lesa.

Podľa ust. § 48 ods. 2 písm. k) zákona č. 326/2005 Z. z.:

Hospodár je povinný zabezpečiť a kontrolovať vyznačenie ťažby a vydávať písomný súhlas na vykonanie ťažby.

24. Je nesporné, že hospodár je osobou, ktorá na základe citovaných a s nimi súvisiacich zákonných ustanovení, zodpovedá za realizáciu PSoL. Keďže z doposiaľ uvedeného je zrejmé, že všeobecná časť PSoL obsahuje identifikáciu jednotlivých biotopov európskeho aj národného významu, a povinnosťou obhospodarovateľa lesa je zabezpečiť priaznivý stav krajiny, za postup, ktorý je porušením týchto povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzného právneho predpisu, vrátane porušenia povinností vyplývajúcich z ochrany, zodpovedá hospodár.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené LZ VLK Čergov navrhuje, aby bolo vo veci začaté trestné stíhanie a po zistení skutočností umožňujúcich záver o dôvodnosti podozrenia, že trestný čin spáchala konkrétna osoba, vzniesť tejto osobe obvinenie. LZ VLK Čergov zároveň žiada byť upovedomené o spôsobe vybavenia tohto trestného oznámenia.

JUDr. Iveta RAJTÁKOVÁ
advokátka
Štúrova 20, 042/83, PREŠOV
tel./fax: +421 55 6277448
tel.: +421 55 6277501
sk-ira@slunnic.sk

Lesoochranárske zoskupenie VLK Čergov
zastúpené JUDr. Ivetou Rajtákovou

Prílohy:

- Splnomocnenie (originál)
- Rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odboru opravných prostriedkov sp. zn. OU-PO-OOP4-2014/2415-11-MOP zo dňa 26. 5. 2014 (fotokópia)
- Stanovisko Obvodného úradu životného prostredia Prešov sp. zn. 2013/0430-7019 zo dňa 22. 4. 2013 (fotokópia)